

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Sillamäe Linnavalitsus
linnavalitsus@sillamae.ee
Kesk 27
40231, Sillamäe

JÄRELEVALVE AKT

20.06.2025 nr 5.1-3/10736-3

I ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus on sotsiaalhoolekande seaduse (SHS) § 157 lõige 3.
- 1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti Sillamäe Linnavalitsuse tegevust täisealiste sotsiaalteenuste (koduteenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus, tugiisikuteenus, isikliku abistaja teenus, sotsiaaltransporditeenus ja eluruumi tagamise teenus) korraldamisel ja kättesaadavuse tagamisel.
- 1.3. Järelevalve teostamise koht: Sillamäe Linnavalitsus, Kesk 27, Sillamäe linn, 40 231, Ida-Viru maakond, kontaktid linnavalitsus@sillamae.ee ja üldtelefon +372 392 5700.
- 1.4. Paikvaatluse aeg oli 06.05.2025.
- 1.5. Järelevalve teostajad Sotsiaalkindlustusameti (SKA) üldosakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Ülle Sihver ja Aime Koger.
- 1.6. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid olid tutvumine dokumentide ja Sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistri (STAR) andmetega, suuline ja kirjalik küsitlemine ning kogutud tõendite analüüs. Järelevalvemenetluse ajal oli järelevalve teostajatel juurdepääs STARi Sillamäe Linnavalitsuse menetlustele.
- 1.7. Järelevalvetoimingutes osalesid Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonna juhataja Tatjana Bolšakova, spetsialistid Tatjana Zelenjajeva ja Ksenia Mitina ning Hoolekandetasutuse „Sügis“ direktor Svetlana Prokofjeva.

II JÄRELEVALVE TULEMUSED

Sillamäe Linnavalitsus on kontrollitud menetlustes taotlejate abivajadust hinnanud ning sellele vastava abi väljaselgitamise kohustust täisealiste sotsiaalteenuste korraldamisel ja osutamisel täitnud.

Sotsiaalkindlustusamet lõpetab järelevalvemenetluse.

III JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

3.1. Järelevalvemenetlus algatati 14.04.2025, mil Sillamäe Linnavalitsusele edastati vastav teade nr 5.1-3/10736-1. Eelmine SKA haldusjärelevalve toimus 2024.aastal lastekaitse töö kontrollimiseks. Täisealistele korraldatavate sotsiaalteenuste haldusjärelevalvet ei ole varem läbi viidud.

Sillamäe linna pindala on 12,1 ruutkilomeetrit. Sillamäe linna [elanike arv](#) seisuga 01.01.2025 oli 11 824, neist vanuses 65+ oli 3 709 (31, 4 %). Keskkonnas [Täiskasvanute sotsiaalhoolekande teenustase](#) antakse aastate 2019-2023 ülevaade Eestimaa omavalitsuste võrdluses. Maksimaalselt hinnatakse omavalitsuste teenuste taset kaheksa punktiga. Sillamäe linnas oli lähiaastatel hindeks 2-2-2 punkti. 2023.aastal oli naaberomavalitsustes teenuste taset hinnatud järgnevalt: Narva-Jõesuu linn 3-3-5, Toila vald 3-3-3 ja Jõhvi vald 5-3-5.

Sillamäe Linnavalitsuse info põhjal olid seisuga 01.04.2025 järelevalve fookuses olevate täisealiste sotsiaalteenuste saajate arvud järgmised: koduteenus – 61; üldhooldusteenus – 94; tugiisikuteenus – 21; eluruumi tagamise teenus – 35; sotsiaaltransporditeenus -üks lepingujärgne ja igakuuselt tellimussõite 5-10 korda. Isikliku abistaja teenuse taotlejaid ei ole.

Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakonna ametnike koosseis, kontaktid ja ametijuhendid on [kodulehel](#) avalikustatud. Osakonnajuhataja ja nelja spetsialisti teenistusülesannete hulgas on täisealiste isikute sotsiaalteenuste ja –toetuste määramine. Koduteenuste, tugiisikuteenuse, isikliku abistaja teenuse ja sotsiaaltransporditeenuse osutamist Sillamäe linna haldusterritooriumil korraldab hallatav asutus Hoolekandeaustus „Sügis“ (SÜGIS).

3.2. SHSis sätestatud nõuete täitmine

3.2.1. Nõuded sotsiaalhoolekandes töötavale sotsiaaltöötajale

SHS § 4 punkt 3 kohaselt on sotsiaaltöötaja sotsiaalhoolekandes töötav vastava erialase ettevalmistusega kõrgharidusega isik. Tulenevalt SHS § 16¹ võib kohaliku omavalitsuse üksus sotsiaaltöötajana ametisse nimetada isiku, kellele on kutseseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse või kellel on riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon. Nimetatud säte jõustus 08.05.2022 ning sotsiaaltöötajale täpsemate tingimuste seadmisel anti neile sotsiaaltöötajatele, kellel puudub erialane kõrgharidus või sellele vastav kvalifikatsioon või sotsiaaltöötaja kutse, nõuetele vastava kvalifikatsiooni omandamiseks ülemineku aeg kuni 01.07.2026. SHSi enne 08.05.2022 kehtinud regulatsiooni kohaselt võis sotsiaaltöötajana töötada mistahes kõrgharidusega inimene, kui tal oli lisaks erialane ettevalmistus.

Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalosakonnas on täisealiste sotsiaalteenuste korraldamisega seotud neli spetsialisti ja osakonnajuhataja. Viimati nimetati teenistusse 01.02.2024 Ksenia Mitina, kes on 2021.aastal omandanud sotsiaaltöös rakenduskõrghariduse ja jätkab õpinguid sotsiaaltöö magistriõppes. Teised ametnikud on teenistusse nimetatud enne SHS 08.05.2022 muudatuse jõustumist. Tatjana Zelenjajeval on sotsiaalteaduse magistrikraad (Tallinna Ülikool, 2016) ja kaks kuni 2027.aastani kehtivat kutsetunnistust (sotsiaaltöö eakatega ja sotsiaaltöö erivajadustega inimestega). Tatiana Samokhvaloval on kõrgharidus insener-matemaatiku erialal, Olga Ivanoval ja Tatjana Bolšakoval on seni kõrgem haridus Sillamäe Majanduse ja Juhtimise Instituudis saadud rakenduskõrgharidus ettevõtte juhtimise erialal (spetsialiseerumine sotsiaalsfääri juhtimisele).

Kodulehel avalikustatud sotsiaalhoolekande osakonna [juhataja](#) ametijuhend on kinnitatud 03.04.2017, punkti 5.1.4. kohaselt on ametniku haridusnõue kõrgharidus (magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon soovituslikult sotsiaalhoolekande või avalik haldus)

17.04.2017 kinnitati [spetsialistide](#) Olga Ivanova ja Tatjana Samokhvalova ametijuhendid, mille kohaselt on nõutav keskeri või kõrgharidus, soovitatavalt sotsiaaltöö valdkonnas (punkt 5.1.4).
SKA seisukoht: SHSi enne 08.05.2022 kehtinud regulatsiooni kohaselt võis sotsiaaltöötajana töötada mistahes kõrgharidusega inimene, kui tal oli lisaks erialane ettevalmistus. Kolmel ametnikul tuleb enne 01.07.2026 omandada sotsiaaltöötaja kutse.

3.2.2. Sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord

SHS § 14 lõige 1 kehtestab kohaliku omavalitsuse üksuse kohustuse võtta vastu sotsiaalhoolekandeline abi andmise kord, mis peab sisaldama vähemalt sotsiaalteenuste ja -toetuste kirjeldust ja rahastamist ning nende taotlemise tingimusi ja korda.

Sillamäe Linnavalikogu võttis 26.04.2018 vastu määruse nr 13 „Sotsiaalteenuste osutamise kord“ (määrus), kehtiv redaktsioon on jõus 09.11.2024 ning 30.09.2021 vastu määruse nr 87, mille kehtiv redaktsioon jõustus 19.03.2024. Määruse § 1 lõige 4 kohaselt korraldab sotsiaalteenuste osutamist linnavalitsuse sotsiaalhoolekande osakond. Sotsiaalteenuse määramise otsustab linnavalitsuse sotsiaalkomisjon. Järelevalvetoimingute ajal kuulub komisjoni kokku kümme liiget (sh hallatavate asutuste juhid), komisjoni esimees on sotsiaalhoolekande osakonna juhataja.

SKA seisukoht: SHS § 14 lõikes 1 sätestatud nõue on täidetud.

3.2.3. Teenuse taotlemine ja abivajaduse hindamine

Tulenevalt määruse § 1 lõikest 6 osutatakse abi isiku nõusolekul ja lähtuvalt hinnatud abivajadusest. Taotlus on vormivaba, kuid linnavalitsus võib taotleja abistamiseks koostada näidiseid. Näiteks on kodulehel üldhooldusteenuse kirjelduse juures olemas [taotluse vorm](#), samas on täisealise tugiisikuteenuse osutamist kirjeldaval lehel märge „Taotlus on vormivaba“. Kasutusel on erinevatel aegadel koostatud vormid, näiteks menetluses 25278853943 on lisatud eluruumi üürile andmise taotlus, mille vormi on Sillamäe Linnavalitsus kinnitanud 06.07.2006. Suuline pöördumine registreeritakse STARis.

Üldjuhul esitatakse kirjalik taotlus. Koduteenuse taotlus võib saabuda kas linnavalitsusse või SÜGIS töötajate kätte. Abi võib taotleda isik või tema pereliige (näiteks menetluse 25277620185). Kui taotleja pöördub otse linnavalitsuse sotsiaalametnike poole, siis ametnikud aitavad taotluse koostamisel ja seejärel registreerivad dokumendi nii haldussüsteemis Delta kui ka STARis (näiteks menetluses 24275512067) ning võtavad täitmisele. Kui pöördumised on tulnud linnavalitsuse üldaadressile, siis registreerib dokumendid kantselei teenistuja ja edastab osakonnajuhatajale, kes suunab töövoo vastava teema spetsialistile.

SHSist tulenev kohaliku omavalitsuse (KOV) kohustus hinnata kõrvalabi vajadust on määrmises sätestatud (§ 2). Spetsialistid kinnitasid, et vastutus abivajaduse hindamise läbiviimise eest on vaid ametnikel. Võimalusel käivad ametnikud hindamas kahekesi koos. Vajadusel on koduteenuse taotluse esitamise järgsel kodukülastusel kaasas teenuseosutaja SÜGIS vaneminspektor, kes koostab inimesele hooldusplaani.

Hindamisdokumendina on kasutusel „Hindamisinstrument hooldusvajaduse ja sotsiaalteenuse määramiseks“, näiteks tugisikuteenuse menetluses 25277802460, koduteenuse menetluses 25278150169 ja üldhooldusteenuse menetluses 23262433541. Määruse § 7 lõige 5 näeb ette võimaluse kasutada juhtumikorralduslikku põhimõtet (juhtumiplaan koostatakse STARis). Näiteks üldhooldusteenuse menetlus 23266854900 on avatud juhtumimenetlusena (jätkuvalt aktiivne).

Haldusmenetluse seaduse § 6 kohustab ametnikke kasutama uurimispõhimõtet ja vajadusel hankima lisainfot. STARi menetlustest (näiteks 25278149267) nähtub, et ametnikud järgivad uurimispõhimõtet ja teevad erinevaid päringuid Rahvastikuregistrisse, SKAle, Tervisekassale jt. Täpsemate terviseandmete saamiseks suhtlevad ametnikud otse perearstidega.

SKA seisukoht: Kontrollitud menetlustes on abivajadus välja selgitatud ja hindamisdokument lisatud menetlusdokumentide hulka.

3.2.4. Koduteenuse korraldus

Määruse § 7 sätestab koduteenuse taotlemise ja korraldamise. Kodulehel on leitav [koduteenuse](#) kirjeldus, otsetee SHS ja määruse juurde, info kuidas teenust taotleda ning kes on õigustatud tasuta või tasulise teenuse saamiseks.

Spetsialisti [ametijuhendi](#) kohaselt on ametniku ülesanne sotsiaalteenuste korraldamine eakatele ja puuetega inimestele (punkt 3.1). Esimesed koduteenuse menetlused avati STARis 2014.aastal. Uued menetlused avatakse kas taotluse saabumise (näiteks 25277484660) või otsuse vastuvõtmise (näiteks 25277620185) järgselt. Mõne koduteenuse menetluste olek on STARis märgitud „passiivne“ (näiteks 25278288819) – koduteenuse osutamine on tegelikult lõppenud ja isikule on seoses üldhooldusteenusele asumisega avatud uus STARi menetlus.

Taotluse läbivaatamise ja abivajaduse hindamise jt nõutavate lisadokumentide põhjal võtab linnavalitsuse sotsiaalkomisjon hiljemalt kümne tööpäeva jooksul vastu otsuse kas ja millist koduteenust osutatakse ning otsusest teavitatakse taotlejat ja teenuse osutajat (määruse § 3 lõige 3 ja lõige 7). Eitav otsus vormistatakse koos põhjenduste ja õiguslike alustega.

Sotsiaalkomisjoni istungi protokollid sisaldavad taotluse esitamise ja dokumendiregistris registreerimise infot. Kõrvalabi vajaduse hindamise kohta info puudub. Näiteks menetluses 25276742324 on protokoll kantud, et seoses tervise seisundi halvenemisega vajab kõrvalabi igapäevaelu toimingute tegemisel.

Järelevalvetoimingute alguses osutati tasulist koduteenust 21le ja tasuta koduteenust 40le teenusesaajale.

Kui taotlejal (näiteks menetluses 25277621040) puuduvad seadusjärgsed ülalpidajad ja taotleja materiaalsed võimalused ei ole piisavad iseseisvaks toimetulekuks ja vajaliku hoolduse kindlustamiseks, siis kantakse otsusesse koduteenuse maht ja osutamise ajavahemik ning kohustus sõlmida kolmepoolne leping (määruse § 7 lg 4 p 1). Näiteks menetluses 23259469727 esitati taotlus 23.01.2023, toimus hindamine 01.02.2023 ja komisjon võttis 07.02.2023 vastu otsuse sõlmida kolmepoolne leping alates 13.02.2023. kuni 31.12.2023 (eelarveaasta lõpuni).

Tähtaegsete tasuta teenuse osutamise lepingute pikendamise ettepaneku esitab SÜGISE direktor. Näiteks on 08.12.2023 esitatud sotsiaalhoolekande osakonnale ettepanek sõlmida kolmepoolsed lepingud tasuta teenuse osutamiseks ka järgmisel 2024.aastal. Kokku oli loetelus 22 isikut, kelle kohta esitati avaldus, ID kaardi koopia, konto väljavõte, SKA töövõime kaardi koopia ja osadel ka hooldusplaan. STARis avati uueks eelarveaastaks uus koduteenuse menetlus (näiteks 23268028928), mille dokumentide hulgas on avaldus, ametkiri, hooldusplaan ja 2024. aasta leping. SÜGISE 08.12.2023 kirjast nähtub, et taotleja kohta on olemas ka ID kaardi koopia, konto väljavõte ja SKA kaardi koopia. Seotud menetlusi ei ole. Määratud abinõu kestvus 01.01.2024 - 31.12.2024.

Koduteenuste tasuta osutamise kolmepoolne lepingu (reeglina eelarveaasta lõpuni) valmistab ette spetsialist. Linnavalitsuse nimel allkirjastab lepingu sotsiaalhoolekande osakonna juhataja ning teised osapooled on teenuseosutaja ja teenusesaaja. Seejärel korraldab teenuse määramise otsuse ja lepingu allkirjastamise SÜGIS vaneminspektor, kelle pädevuses on hooldustöötajate töö korraldus. Tavaliselt külastab vaneminspektor uut teenusesaajat koos teenust vahetult osutava töötajaga.

Kolmepoolse lepingu sissejuhatuses märgitakse teenuse osutamise alustena määrust, Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaalkomisjoni otsust ja sotsiaalkaitseministri 29.06.2023 määrust nr 40 „Nõuded koduteenusele“. Loetletud on teenuse osutaja õigused ja kohustused (sh teenuse maht, osutamise aeg), teenuse saaja õigused ja kohustused (sh õigus nõuda täpset tasaarveldust nende rahaliste vahendite osas, mis ta tegi hooldustöötajale ettemaksena) ning linnavalitsuse õigused ja kohustused (sh õigus teostada teenuse kohasuse hindamist). Näiteks menetluses 25277621040, mille dokumentide juurde on lisatud taotlus, hindamisinstrument, komisjoni otsus ja leping.

Kui taotlejal on seadusjärgsed ülalpidajad ja nende materiaalsed võimalused on piisavad isiku iseseisvaks toimetulekuks ja vajaliku hoolduse kindlustamiseks, siis kantakse otsusesse tasulise, tähtajatu ja kahepoolse lepingu sõlmimine (määruse § 7 lg 5 p 1).

Tasuliste koduteenuste taotluse esitamise järel külastatakse taotlejat abivajaduse hindamiseks. Spetsialisti seletuse kohaselt koostatakse STARis teenuse määramise otsus, allkirjastatakse ametniku poolt ja edastatakse SÜGISse korraldamaks kahepoolse tähtajatu lepingu sõlmimist. Linnavalitsuse korralduse kohaselt on koduteenuse hind 6.30 eurot tunnis. Arvestus toimub kalendrikuu lõpus, mil esitatakse arve kuu jooksul osutatud teenuste eest.

SÜGISes koostatakse iga teenusesaaja toimik, milles säilitatakse ka isikut tõendava dokumendi, tervislikku seisundit tõendavate dokumentide koopiad ning hooldusplaani. Samuti sissetulekut tõendavad dokumendid, koopia SKA töövõime kaardist jms.

Seoses määruse „Nõuded koduteenusele“ jõustumisega on SÜGIS uuendanud koduteenuse osutamise korda, vaneminspektori ja hooldustöötaja ametijuhendeid, hooldusplaani ja teenuse osutamise lepingu vormi. Lepingu sissejuhatuses nimetatakse määruse „Nõuded koduteenusele“ jõustumist 01.01.2025 ja määrusest tulenevat teenuse osutaja kohustust abistada või juhendada teenuse saajat kodustes tingimustes kõrvalabi vajaduse määrast tulenevalt koduabi ja isikuabiga seotud toimingutes, toetades teenuse saaja aktiivsust ja motivatsiooni iseseisvalt kodus elada.

Osapooled on kokku leppinud teenuseosutaja ja teenusesaaja (või teenuse tellija) õigustes ja kohustustes ning kirjeldatud on ka hooldustöötaja õigused ja kohustused. Eraldi on nimetatud koduteenuste osutamise tingimused, muuhulgas maksimaalne maht kuni 75 tundi kuus ja info, et koduteenust ei osuta voodikesksetele inimestele, kes vajavad igapäevast täielikku kõrvalabi ja hooldust.

SHS § 19 sätestab, et koduteenust ei tohi vahetult osutada isik, kelle karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise ja vara. Järelevalve teostajale edastatud karistusregistri teadetest nähtub, et koduteenust osutavatel töötajatel puuduvad koduteenuse osutamist takistavad asjaolud. Sügise direktori sõnul esitavad töötajad tõendi karistatuse puudumise kohta üks kord aastas.

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 19 nõuet

Teised koduteenuse osutajate tööle võtmise nõuded võib kehtestada tööandja. SKA koostatud koduteenuse [juhendis](#) soovitatakse, et koduteenust osutav isik on hooldustöötajale vastava erialase ettevalmistusega. S-veebis 2024.aasta kohta koostatud aruandest nähtub, et 2024.aastal oli tööl kaheksa hooldustöötajat, kellest neli olid läbinud erialase väljaõppe. Näiteks paikvaatlusel ütluseid andnud hooldustöötaja on lõpetanud Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli Kohtla-Järve filiaali ja saanud hooldustöötaja väljaõppe. Järelevalvetoimingute alguses oli SÜGIS struktuuris 9.5 hooldustöötaja kohta. Direktori vastuse kohaselt eelistatakse hooldustöötaja tööle võtmisel esmaabikoolituse läbinud ja parimal juhul hooldustöötaja ja/või tegevusjuhendaja koolituse läbinud isikuid. Kasuks tuleb isiklik hooldamise kogemus.

Intervjuu andnud hooldustöötaja seletas, et teenusesaajate arv võib olla 5-9 klienti päevas, näiteks on tal pühapäeviti 9 inimest ja muudel päevadel viis, kelle juurde tuleb vajadusel minna kaks korda päevas jalgsi. Kodudes täidetakse teenuse osutamise päevikut, milles kanded millal töötaja jõudis, kaua oli, mida tegi jms. Temal tuleb ka isikuhooldustoiminguid teha, näiteks üle keha pesemine kahele ja infotoodete vahetus kolmele teenusesaajale.

Direktori hinnangul tagavad lepinguliste kohustuste täitmise järgmised asjaolud: sobiva töötaja valik, teenuse osutamise vastavalt hooldusplaanile, vaneminspektori kontrollitegevus ja vajadusel lahkavamuste lahendamine. SÜGIS juhtkond korraldab minimaalselt kord kvartalis töökoosolekuid oluliste teemade aruteluks, asutuses töötab psühholoog ja kõigil töötajatel on õigus saada psühholoogi nõustamist.

Kirjalike ja suuliste kaebuste ja ettepanekutega saab pöörduda otse vaneminspektori või direktori poole, samuti edastada vabas vormis asutuse e-postile. [Koduteenuse kvaliteedijuhis](#) nimetab kvaliteedi tagamise näitajana ka teenuse osutamise tulemuste ja mõju regulaarse hindamise. SÜGIS korraldas 2024. aasta lõpus küsitluse, andmete analüüs kinnitas teenusesaajate rahulolu

teenuse ja hooldustöötajatega ning soovi olla jätkuvalt koduteenusel. Tagasiside vormid esitati sotsiaalhoolekande osakonnale, linna kodulehel või ajalehes pole tulemusi avalikustatud.

3.2.5. Üldhooldusteenuse korraldus

Kodulehel on väljaspool kodu osutatava [üldhooldusteenuse](#) kirjeldus, info kuidas teenust saada, taotluse vorm ja õigusaktid. Võimalus on otsetee kaudu liikuda SKA ja sotsiaalministeeriumi kodulehele ning tutvuda hooldereformi infolehega. Taotlusi menetleva ametniku kontakte pole lisatud.

Haldusotsus

Tulenevalt määruse §st 3 paigutatakse isik üldhooldusasutusesse Sillamäe Linnavalitsuse korraldusega (lõige 8) ja vajadusel koostatakse koostöös teenust saava isiku ja teenuse osutajaga teenuse osutamise haldusakt või haldusleping, määrates selles kindlaks kõrvalabi vajadusest tulenevad toimingud (lõige 9).

Spetsialisti Ksenia Mitina teenistusülesanne on sotsiaalteenuste korraldamine eakatele ja puuetega inimestele (punkt 3.1) ning elanikele vajalike sotsiaalteenuste tellimine ning teenuse osutamise lepingute täitmise kontroll (punkt 3.5). Paikvaatlusel spetsialistilt saadud seletuse kohaselt toimub taotluse esitamise järgselt abivajaduse hindamine, sageli ka samal päeval (näiteks menetluses 25278290704). Teenuskoha leidmiseks pööratakse esmalt lähima teenusepakkuja SA Sillamäe Haigla poole. Spetsialist koostab korralduse eelnõu, edastab Delta kaudu osakonnajuhatajale kooskõlastamiseks ja lisamiseks neljapäeviti toimuva linnavalitsuse istungi päevakorda.

Üldhooldusteenuse osutamise ja teenuse kulude tasumise korraldusel on järgmised õiguslikud alused (näiteks menetluses 23262433541): SHS § 20 lõiked 1, 2, 3, § 22¹ lõiked 1, 2, 5 ning Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30 lõike 1 punkt 2, Sillamäe Linnavolikogu 30.09.2003 määrusega nr 14/27-m kinnitatud „Sillamäe linna põhimääruse“ § 508 lõige 2 ja Sillamäe Linnavolikogu 26.04.2018. määruse nr 13 Sotsiaalteenuste osutamise kord § 8. Korraldusega volitatakse linnapead sõlmima teenuseosutajaga leping ning kohustatakse sotsiaalhoolekande osakonna juhatajat kontrollima lepingu täitmist.

Jõustunud korraldus edastatakse osakonna osakonnajuhatajale ja spetsialistile, kelle kohustus on korralduse saatmine teenuseosutajale (e-posti teel teenuseosutaja esindajale krüpteeritult). Seni ei ole abivajaduse hindamise dokumenti koos korraldusega edastatud. Vajadusel küsib hooldekodu täiendavalt infot teenusesaajate eripärade kohta. Lähiaastatel ei ole korralduste peale kaebuseid ega vaideid esitatud.

Spetsialisti ülesanne on korraldada lepingu linnavalitsuse poolne allkirjastamine ning dokumentide lisamine juba varem avatud STARi menetluse („üalpidamine hooldusasutuses“) juurde. Järelevalvetoimingute ajal oli üldhooldusteenusel 94 linnaelanikku, kelle kohta koostatud toimikud teenuseosutajate kaupa asusid lukustatud kapis.

Haldusaktide vastuvõtmine järgib sotsiaalseadustiku üldosa seaduse § 25 lõikes 1 sätestatud tähtaega kümme tööpäeva või on korralduses nimetatud rahastamise algus tagasiulatuvalt teenusele asumise kuupäevast. Näiteks menetluses 25277140027 esitati avaldus 18.03.2025 sooviga alustada hoolduskulu tasumist alates 03.04.2025. Linnavalitsuse korraldus võeti vastu 10.04.2025 ja selles on nimetatud rahastamine tagasiulatuvalt alates 03.04.2025.

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 21 lõike 1 nõuet.

KOVi kohustus rahastada hoolduskulu

SHS ei sätesta, kuidas täpselt pidi enne 01.07.2023 üldhooldusteenusele asunud isiku teenuse vajaduse hindamist läbi viima. Kuid sätestab, et teenusvajaduse hindaja peab olema ametnik. Sillamäe Linnavalitsuse ametnikud on nimetatud nõuet reeglina järginud, hooldekodudes hindamas käies koguti vajalikku infot teenusesaajatelt, hooldustöötajatelt ja ka lähedastelt. Menetluses 23262433541 on lisatud dokument „Teenuse efektiivsuse hindamine“.

Reeglina toimus hindamine 2023.aasta I poolaastal. Näiteks menetluses 23262433541 esitati taotlus 13.06.2023, korraldus võeti vastu 29.06.2023 ja hooldustasu makstakse alates 01.07.2023.

Sillamäe Linnavalitsuse kirjalikust vastusest nähtub, et hoolduskulude seire toimub kord kvartalis või sagedamini siis, kui muutuvad teenuseosutaja hinnakirjad. Spetsialisti kohustus on tutvuda teenuseosutajate kodulehtedega ja/või suhelda telefoni teel. Üldhooldusteenuse saajate abivajaduse korduvhindamine toimub üks kord aastas - ümberhindamise dokument lisatakse STARi. Esineb näiteid, mil varasem voodihaige on õppinud rulaatoriga liikuma ja saanud tagasi koju koduteenusele.

SKA seisukoht: Järgitud on SHS § 22¹ lõike 1 nõuet.

KOV-i võimalus määrata hoolduskulu piirmäär

SHS § 22¹ lõike 3 kohaselt võib kohaliku omavalitsuse üksus kehtestada hoolduskomponendi kulude tasumise piirmäära. Tulenevalt määruse § 8 lõikest 8 on vastav pädevus linnavalitsusel.

Sillamäe Linnavalitsuse 15.06.2023 [määruse](#) nr 4 „Väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse kulude tasumise piirmäära kehtestamine“ kohaselt on üldhooldusteenuse hoolduskulude piirmäär 650 eurot kuus ühe teenuse saaja kohta. Seisuga 18.06.2025 oli [kodulehel](#) eksitav info, et hoolduskulu piirmäär on 600 eurot.

SHS seletuskirja kohaselt saab KOV piirmäära kehtestamisel aluseks võtta koostööpartnerite või haldusterritooriumil või koostööpiirkondades tegutsevate ööpäevaringse üldhooldusteenuse pakujate hinnataseme. Kehtestatud hoolduskulude tasumise piirmäär ei pea katma kvalifitseeritud hooldustöötajate kulusid iga teenuseosutaja juures, vaid see peab kindlustama inimesele teenuse tegeliku kättesaadavuse sellisel, et tal on võimalus valida vähemalt mõne teenuseosutaja vahel. KOV-i poolt kehtestatud piirmäär ei ole takistuseks hooldekodukoha leidmisel, kuid võib olla ebapiisav kõigis hooldekodudes hoolduskulude katmiseks ja tuleb arvestada täiendava tasumisega.

Sillamäe linnas asub kaks üldhooldusteenust osutavat asutust. Alates 01.04.2025 on O.R.V. Hoolekeskus OÜs teenuse hind 1530, sh hoolduskulu 728 ja muud kulud 802 eurot. SA Sillamäe Haigla hooldusosakonnas on alates 01.01.2025 teenuse hind 1300, sh hoolduskulu 598 hoolduskulu ja muud kulud 702 eurot.

3.2.6. Tugiisikuteenuse korraldus

Kodulehel on avalikustatud [tugiisikuteenuse](#) eesmärk, info teenuse osutamise ja taotlemise kohta. Lisatud on otsetee eeskirjade ja õigusaktide juurde. Teenust korraldavate ametnike kontakte ei ole lisatud.

Taotluse koostamise hõlbustamiseks on koostatud tugiisikuteenuse taotluse vorm (näiteks menetluses 25277187448). Teenuse vajaduse hindamisel kasutab ametnik hindamisinstrumenti (näiteks 25276864480). Juhataja seletuse kohaselt määratakse teenus sotsiaalkomisjoni otsuse alusel. Kolmepoolne leping sõlmitakse eelarveaasta lõpuni või kuni teenuse saamise vajadus püsib ja on teenusesaajale tasuta.

Tugiisikuteenuste osutamist korraldab SÜGIS. Tulenevalt SHS §st 25 ei tohi vahetult tugiisikuteenust osutav isik olla teenusesaaja lähisugulane ega elada teenusesaajaga püsivalt samas eluruumis. Järelevalve teostajale esitati seletus, mille kohaselt elab tugiisik teises linnas ja on kinnitanud, et „kliendid ei ole tema sugulased“. Järelevalve teostajale edastati tugiisiku teade karistatuse puudumise kohta, mille oli tööle soovija pärinud 19.08.2024 ehk enne töölepingu sõlmimist (09.09.2024). SÜGISE direktori seletusest nähtub, et iga kuu esitatakse sotsiaalhoolekande osakonnale tugiisiku tehtud töö aruanded.

STARi menetlusi nimetusega „Tugiisik“ avab ja korraldab spetsialist Tatjana Zelenjajeva. Näiteks menetlus 25277655049 avati taotluse ja abivajaduse hindamise päeval 14.04.2025. Komisjon

vaatas taotluse läbi 25.04.2025 ja otsustas, et A.Š. vajab tugiisiku teenuse osutamist asjaajamiseks ning vajab kõrvalabi igapäevaelu toimingute tegemisel. Sillamäe Linnavolikogu 26.04.2018 määruse nr 13 § 9 alusel otsustati teenuse osutamine ja ajavahemik 19.05.2025 - 31.12.2025, mille alusel sõlmiti kolmepoolne leping. Menetluses 25276864480 olid toimingud veel operatiivsemad ehk taotlus ja hindamine on dateeritud 06.03.2025, komisjoni otsus ja lepingu sõlmimine 07.03.2025, teenuse osutamine algas 10.03.2025.

3.2.7. Isikliku abistaja teenuse korraldus

Kodulehel on avalikustatud [isikliku abistaja teenuse](#) eesmärk, info teenuse taotlemise ja osutamise kohta. Isikliku abistaja konkreetsed tööülesanded ja tööaeg sätestatakse haldusaktis või halduslepingus, mille sõlmivad isik, isiklik abistaja ja sotsiaalosakond. Haldusaktis või halduslepingus määratakse ka poolte rahalised kohustused isikliku abistaja teenuse eest tasumisel. Lisatud on otsetee eeskirjade ja õigusaktide juurde. Teenust korraldavate ametnike kontakte ei ole lisatud. Isikliku abistaja teenuste osutaja on SÜGIS. Järelevalvetoimingute alguses ei olnud isikliku abistaja teenuse saajaid.

3.2.8. Sotsiaaltransporditeenuse korraldus

Järelevalvetoimingute alguses osutati lepingujärgset teenust ühele alaealisele (kooli sõit). STARis avati menetlus 25278516627 nimetusega „Transporditeenus“ järelevalvetoimingute ajal (27.05.2025). Muudel juhtudel toimusid tellimussõidud, mida igakuiselt kasutatakse 5-10 korda.

Kodulehel on avalikustatud [sotsiaaltransporditeenuse](#) eesmärk, info teenuse taotlemise ja osutamise kohta. Lisatud on otsetee eeskirjade ja õigusaktide juurde. Määruse § 14 lõikes 4 konkretiseeritakse, et teenuse osutaja võib olla nii SÜGIS, Laste Hoolekande Asutus Lootus või lepingu alusel muu teenuse osutaja ning, et koduteenust saavatele isikute sõidu meditsiinasutusse või teistesse ametiasutustesse korraldab SÜGIS.

SÜGISi direktori 30.01.2019 käskkirjaga on kinnitatud [taotlus](#) tasuliste sotsiaaltransporditeenuste saamiseks. Kuid taotleda saab ka vormivabalt, oluline on sõidusoovist teada anda viis tööpäeva enne soovitud sõiduaega info@sugis.ee või suuliselt telefoni teel. Hooldustöötaja seletusest nähtus, et nemad tellivad koduteenuse saajatele vajaliku sõidu.

Linnavalitsuse 14.04.2023 korralduses nr 204 kohaselt on linna piires ühe sõidu hind 4 eurot, väljaspool linna 0.40 senti ühe kilomeetri eest, millele võib lisanduda ootetund 4 eurot tunnis. Kui sotsiaaltransporditeenust vajav isik või tema seaduslik esindaja soovib taotleda osalust teenuste eest tasumisel, siis esitab ta sotsiaalosakonnale taotluse.

3.2.9. Eluruumi tagamise teenuse korraldus

Kodulehel on avalikustatud [eluruumi tagamise teenuse](#) eesmärk, info teenuse taotlemise ja osutamise kohta ning otsetee eeskirjade ja õigusaktide juurde. Isikuid, kellel on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse tähenduses puudest tingituna raskusi eluruumis liikumise, endaga toimetuleku või suhtlemisega, abistab eluruumi kohandamisel või sobivama eluruumi saamisel SÜGIS - kodulehel on leitav [taotluse](#) vorm.

Sillamäe Linnavolikogu 30.05.2006 [määrus nr 26](#) §s 6 sätestab sotsiaalteenusena üürile antava eluruumi taotluse menetlemise. SÜGISi ülesandeks on esitatud taotluste registreerimine ja kontrollimine ning suunamine komisjoni eluruumi eraldamiseks.

Komisjoni protokoll edastatakse SÜGISele, haldajale ja linnavalitsuse linnamajandusosakonnale. Reeglina sõlmitakse üürileping kuni üheks aastaks, kohustusega vabastada eluruum tähtaja möödumisel. Erandjuhtudel võib üürilepingu sõlmida kuni kolmeks aastaks.

STARi menetlusi nimetusega „Elukoha, eluruumi puudumine, sobimatu eluruum“ avab ja korraldab spetsialist Tatiana Samokhvalova. Näiteks menetluses 25278853943 lisatud lepingu kohaselt on üürileandja AS MEKE Sillamäe, juriidilise isiku omanikukonto kuulub Sillamäe Linnavalitsusele. 17.01.2025 sõlmitud lepingu kestvus on kuni 17.07.2025 (kuus kuud).

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. SHSi enne 08.05.2022 kehtinud regulatsiooni kohaselt võis sotsiaaltöötajana töötada mistahes kõrgharidusega inimene, kui tal oli lisaks erialane ettevalmistus. Kolmel ametnikul tuleb enne 01.07.2026 omandada sotsiaaltöötaja kutse.

4.2. Kodulehel avalikustatud sotsiaaltöötajate ametijuhendid vajavad kooskõlla viimist SHSi haridusnõudega (nõutav kõrgharidusega isik).

4.3. Vaatamata asjaolule, et osade andmete STARi kandmise tähtaega on pikendatud, kannavad Sillamäe Linnavalitsuse sotsiaaltöötajad igapäevatöös STARi [Sotsiaalteenuste ja -toetuste põhimääruse](#) § 8 lõige 1 punktides 8, 11 ja 12 sätestatud andmed. Tunnustame tegevust ja soovime varem sisestatud menetluste korrastamist.

4.4. Sillamäe linnas on eakate (65+) osakaal Eesti keskmisest kõrgem (31,4%). Oluline on analüüsida üle 65-aastaste elanikele oluliste teenuste senist korraldust ja kättesaadavust.

4.5. Sotsiaalteenuste planeerimisel ja osutamisel lähtuda SKA KOV nõustamisüksuse koostatud soovituslikest [juhendmaterjalidest](#).

4.6. Tunnustame hallatava asutuse Hoolekandeaustus „Sügis“ 20.03.2025 direktori käskkirjaga nr 1-1/51 kinnitatud põhjaliku dokumendi „Koduteenuste osutamise korra“ ettevalmistamise ja vastuvõtmise eest.

(allkirjastatud digitaalselt)
Aime Koger
peaspetsialist (järelevalve)